

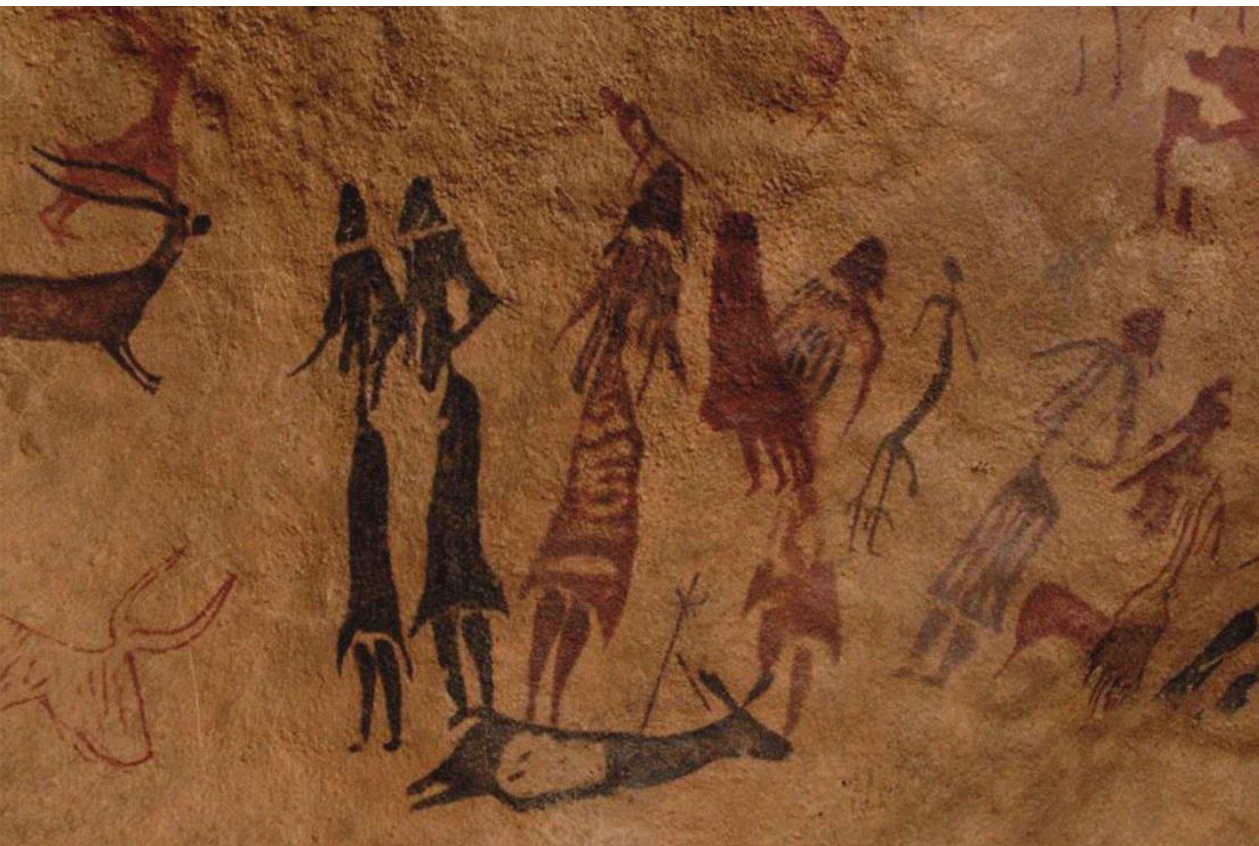
AZ ÚJ NÉPMŰVÉSZET

Sós Péter János

A képet a DALL-E mesterséges intelligencia rajzolta

A népművészet örök!

A Sebő Együttes és a Táncház, 1973

Barlangrajz El Cogulban, Spanyolországban

Fonó, Rimóc, Nógrád megye

Az élő népművészet 3 alapfeltétele

- ✓ ***A népművészet a népi kultúra része, amely magában foglalja a hagyományos kézművességet, zenét, táncot, mesemondást és egyéb művészeti formákat, amelyeket generációról generációra adnak tovább. Ezek a művészeti formák gyakran tükrözik a közösségek mindennapi életét, hiedelmeit és értékeit.***

(Microsoft Copilot)

- ✓ **Közösség létezése (vagy kialakulása)**

- Általában helyhez, régóhoz kötött
- Az egyedi alkotások elhalnak a közösség előtt bemutatás és a közösségi elfogadás nélkül

- ✓ **Közösségi tér létezése (vagy létrejötte)**

- Ahhoz, hogy az egyedi alkotásokat a közösség megismerje, kell olyan tér, ahol a tagok találkozhatnak és jelentősebb időt tölthetnek együtt
 - Pl. munka közben (aratás, fonó, kaláka-építkezés)
 - Pl. szabadidőben (kocsmák, táncmulatságok, jeles ünnepek)

- ✓ **Közös kulturális háttér**

- Azonos termelési, történelmi, vallási tapasztalatok
- Azonos értékrend

Tiltó tábla egy kocsmában

Ami viszont változott...

- ✓ **A „hagyományos” népművészet öröklődik**
 - Generációk adják tovább a gyerekeknek és unokáknak ugyanazokat a dalokat, táncokat, ruhákat, díszítő mintákat
- ✓ **A mai népművészet alapvetően a digitális bennszülöttek tulajdonságaira épül**
 - a technikák mindig az adott kor technológiájára épülnek
 - a közösség médiafelületek mögötti algoritmusok változnak
 - minden generáció újabb tartalmakat hoz létre – a régieket elfelejtik
- ✓ **Nagyon erős az ún. „fordított szocializáció”**
 - az új generációk hatnak az előzőekre, az idősebbekre

Mém, mint vizuális-szöveges történetmesélés

A mém kettős értelmű szó. Eredetileg *Richard Dawkins* szóalkotása a *miméma* – utánczás – szóból, amelyet 1976-ban publikált *The Selfish Gene* (Az önző gén) című könyvében. Olyan gondolatot, kulturális elemet jelent, amely önmagától is képes terjedni, anélkül, hogy az eredeti forrást az átvevők ismernék. A webkettő világában mémnek nevezik azokat a – többnyire vicces – képeket, rajzokat, karikatúrákat, videókat, amelyek nagy gyorsasággal terjednek szét a világhálón, gyakran már az eredeti szerző megnevezése nélkül.

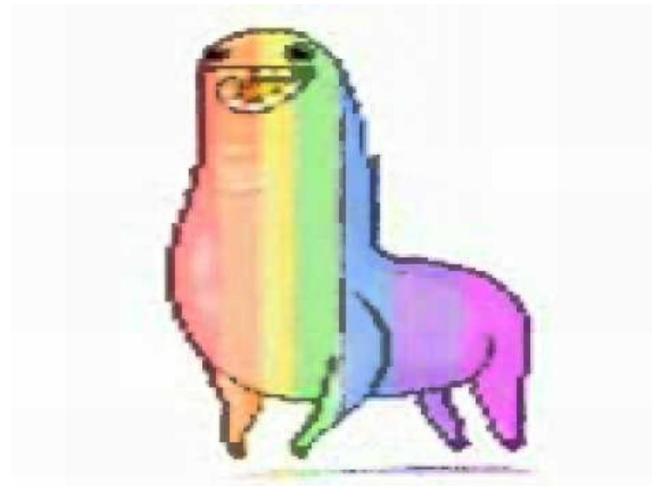
- ✓ **A mémek bizonyos szempontból tekinthetők népművészeti alkotásoknak, mivel hasonlóan a hagyományos népművészethez, a közösség által létrehozott és terjesztett kulturális kifejezési formák. Íme néhány ok, amiért a mémek népművészeti alkotásoknak tekinthetők:**
 - 1. Közösségi alkotás:** A mémek gyakran közösségi alkotások, amelyeket az emberek közösen hoznak létre, módosítanak és terjesztenek az interneten
 - 2. Hagyományok és motívumok:** A mémek gyakran használnak ismétlődő motívumokat és formátumokat, amelyek hasonlóak a népművészet hagyományos mintáihoz és motívumaihoz
 - 3. Kulturális tükör:** A mémek tükrözik a társadalom aktuális eseményeit, hiedelmeit és értékeit, hasonlóan a népművészethez, amely a közösségek mindennapi életét és kultúráját jeleníti meg
 - 4. Szájhagyomány:** A mémek terjedése hasonló a szájhagyományhoz, ahol az információ és a kulturális kifejezések szájról szájra, illetve most már digitálisan terjednek
- ✓ **Bár a mémek és a hagyományos népművészet között vannak különbségek, a közösségi alkotás és a kulturális kifejezés hasonlóságai miatt a mémek is tekinthetők a modern kor népművészeti alkotásainak.**

(Microsoft Copilot)

A közösségi médiában is teremnek SZÖRNYEK

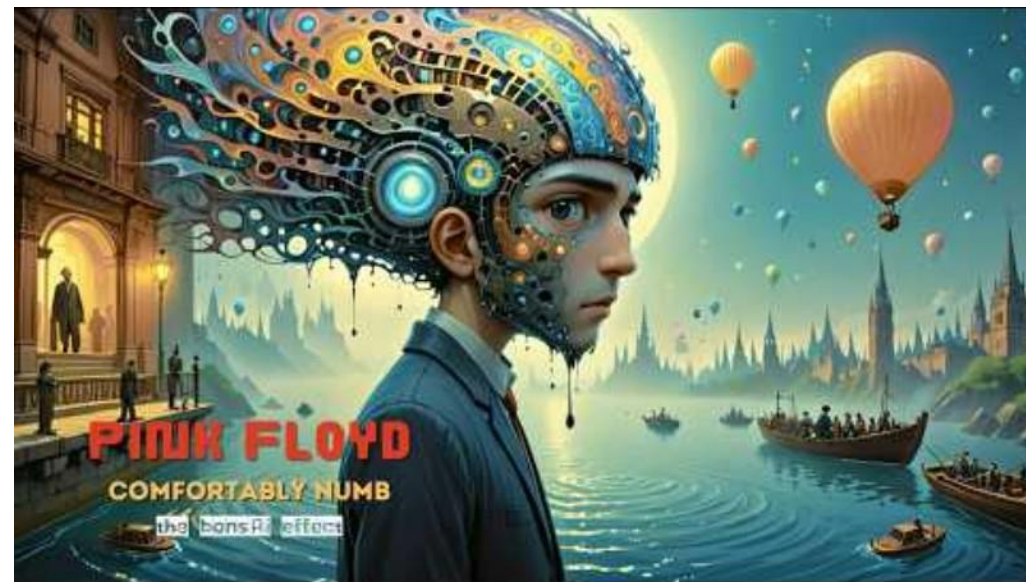
- ✓ A neve eredetileg Bunchie
- ✓ Egy szivárványszínű rajzolt láma látható, amint „nyáááhhh” hangokat kiadva magából egy helyben ugrál Jean-Jacques Perrey *Brazilian Flower* c. számára. A név és az ötlet a Folk Error együttes egyik tagjának munkahelyén született.

A mesterséges intelligencia varázsa

- ✓ Az egyéni kreativitás, alkotókedv kiteljesedett a MI megjelenésével
- ✓ Néhány zenekiadó azonnal lecsapott a lehetőségre:
 - szabaddá tettek néhány dalt a júzereknek MI illusztrációra
 - ezzel a dalok hallgatottságát (rákattintás) is növelték
- ✓ Példa:
 - [Comfortably Numb | Pink Floyd | Ai Music Video](#)

A MI gyermekmesét is mesél

Kelly Boeschl

<https://vm.tiktok.com/ZNdeW6ogj/>

TikTok, az előadóművészet színtere

- ✓ **A TikTok eredeti funkciója a nyilvános tárogás volt**
 - Megadott, listából kiválasztható dalokra
 - Később ez kibővült a táncokkal, szintén bemutatott koreográfiára
- ✓ **Nagyon hasonlóan ahhoz, ahogyan a faluközösségekben énekeltek, illetve táncoltak**
 - A fonókban, kocsmákban is bemutatták a legények-leányok a tánc- és énektudásukat
- ✓ **Természetesen ma már a TikTok sokkal több, sokoldalú médium lett**
 - Nagyon fajsúlyos tudományos, ismeretterjesztő, gazdasági és politikai tartalmakkal
 - Lényegében a Zgen és az alfa elérésének egyik központi csatornája
- ✓ **A TikTok-algoritmus nagyobb organikus eléréssel „jutalmazza”, ha valaki az előre megadott dalt vagy koreográfiát használja**

Példa:
Gyerekek adják elő a D-Billions nevű kirgiz csoport videóját
A YouTube-on 1,3 milliárd letöltésnél tart

<https://vm.tiktok.com/ZNdeXEK1E/>

Példa:
Anna Suarato táncol Gigione “COSCIA LONGA” című dalára
A YouTube-on 1,6 millió letöltés

<https://vm.tiktok.com/ZNdJDyqVJ/>

A TikTok koreográfiát is ad

Justin Wellington „IKO IKO” feldolgozása – Joyce Calderon

<https://vm.tiktok.com/ZNdeW1Wx5/>

- ✓ **„Mazsoláskalács” Krisztike repülőtéri kiszolgáló volt**
 - Úgynevezett rampás
 - Kezdetben a bolond utasok történeteit mesélte
 - Ma már kinőtt ebből, otthagyta a repteret és influencerként működik
 - 1,1 millió (!) lájkot gyűjtött és több tízezer követője va

<https://vm.tiktok.com/ZNdde7rkc/>

Marcin – egy online karriertörténet

4,4 millió követő a TikTokon

✓ Marcin Patrzalek fiatal lengyel gitáros

- sajátos stílusban játszik
- 2015-ben megnyert egy lengyel tehetségkutatót
- a YouTube-on és a TikTokon népszerűsítette magát
- ma már az USA-ban él és világsztárokkal lép fel
 - pl. Will Smith

<https://vm.tiktok.com/ZNdeTmNUd/>

Köszönöm a figyelmet

www.bswan.hu